

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието, храните и горите
Дирекция „Растениевъдство”

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН СЕКТОР „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ“

СЕПТЕМВРИ, 2021

1. Баланс на предлагането и потреблението на сектор „Плодове и зеленчуци“, септември 2021 г.

1.1. Плодове

	 Малини	 Ябълки	 Праскови	 Сливи	 Круши
Предлагане, тона	6 636	37 981	31 780	58 391	4 787
Производство 2021г., тона	6 146	12 798	22 240	58 177	1 762
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	490	25 183	9 540	214	3 025
Потребление, тона	5 188	18 817	28 927	55 468	1 291
**Потребление за прясна консумация, тона	795	7 530	11 925	40 750	1 250
**Потребление за преработка в страната, тона	2 520	11 100	15 500	14 615	-
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	***1 873	187	1 502	103	41

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2021г. до 31.08.2021 г.

**Данните са за периода от 01.01.2021г. до 30.09.2021 г.

***При замразените малини в експорта са включени и количества от реколта 2020 г.

1.2. Зеленчуци

	 Домати	 Картофи	 Краставици	 Пипер
Предлагане, тона	143 131	142 046	77 407	61 131
Производство реколта 2021 г, тона	72 352	116 268	52 603	36 327
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	70 779	25 778	24 804	24 804
Потребление, тона	118 668	110 985	74 540	48 803
**Потребление за прясна консумация, тона	72 011	93 878	50 987	32 800
**Потребление за преработка в страната, тона	36 126	16 929	12 520	11 105
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	10 531	178	11 033	4 898

Източник: *отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления*

*Данните са за периода от 01.01.2021 г. до 31.08.2021 г.

**Данните са за периода от 01.01.2021г. до 30.09.2021 г.

2. Анализ на пазара.

Цени на едро /тържища/ и цени на дребно през септември

2.1. Цени на едро

Средномесечни цени на едро на основни плодове, лв./кг, септември 2021г.

ПРОДУКТ	Юли 2021	Август 2021	Септември 2021	промяна в % септември /август 2021	Септември 2020	промяна в % 2021 / 2020
ЯБЪЛКИ	1,99	1,99	1,91	-4.0	2.09	-8.6
КРУШИ	3,05	2,82	2.68	-5.0	2.43	10.3
СИНИ СЛИВИ	1,74	1,31	1.17	-10.7	1.04	12.5
ПРАСКОВИ	2,33	2,59	2.76	6.6	2.15	28.4
ГРОЗДЕ		2,54	2.08	-18.1	1.93	7.8

Източници: *Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)*

При плодовете

- Всички наблюдавани плодове през септември поевтиняват, само прасковите поскъпват с 6,6%.
- На годишна база - септември 2021/2020 г., при праскови, сини сливи, грозде и круши се отбелязва поскъпване, а ябълките поевтиняват с 8,6%.

Средномесечни цени на едро на основни зеленчуци лв./кг, септември 2021 г.

ПРОДУКТ	Юли 2021	Август 2021	Септември 2021	промяна в % септември/август 2021	Септември 2020	промяна в % 2021/2020
КАРТОФИ	0,71	0,72	0,75	4.2	0.67	11.9
ЛУК зрял	0,73	0,78	0,75	-3.8	0.70	7.1
ДОМАТИ	1,62	1,70	1,86	9.4	1.55	20.0
КРАСТАВИЦИ	1,56	2,65	2,21	-16.6	1.73	27.7
ЗЕЛЕ	0,75	0,83	0,98	18.1	0.66	48.5
МОРКОВИ	0,96	0,96	0,97	0	0.84	2.1
ДИНИ	0,60	0,50	0,59	18	0.57	3.4
ПЪПЕШИ	1,34	0,99	1,06	7.1	1.36	22.0

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При зеленчуците

- През наблюдавания период повечето зеленчуци поскъпват, морковите не променят цените си, а краставиците и лука поевтиняват.
- Най-голямо месечно понижение на цените през септември има при краставиците – 16,6%.
- В сравнение с 2020 г., през 2021 г. се повишават цените на всички наблюдавани зеленчуци.
- Най голямо повишение на цените има при зелето, краставиците, и доматиите.

2.2. Цени на дребно

Средномесечни цени на дребно на основни плодове лв./кг.

Плодове	Септември 2021	Септември 2020
Ябълки	2.43	2.61
Праскови	3.20	2.51
Круши	3.44	3.14
Сини сливи	1.50	1.48
Грозде	2.94	2.68

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При повечето наблюдавани плодове има повишение на цената на дребно спрямо миналата година, само ябълките поевтиняват.

Средномесечни цени на дребно на основни зеленчуци лв./кг.

Вид зеленчук	Септември 2021	Септември 2020
Домати	2.43	2.06
Зеле	1.35	0.97

Картофи	1.07	1.03
Краставици	2.91	2.21
Лук кромид	1.21	1.18
Моркови	1.40	1.32
Дини	0.68	0.72
Пъпеши	1.66	1.87

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

Всички наблюдавани зеленчуци с изключение на дини и пъпеши поскъпват през 2021 спрямо 2020 година. Най-голямо е поскъпването при краставиците.

3. Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. август показват, че относителният дял на предлаганите количества българската продукция на голяма част от стоките от тази група е по-голям от дела на продажбите от внос. Мониторингът на пазара на зеленчуци през месеца показва значителен превес на българската продукция. Най-силно изразен е този превес при продажбите на краставици (98%), чесън (88%), картофи (89%) и зеле (84%).

Количествата български домати са по-големи от вносните като съотношението е 76:24%. Съпоставим е делът на българския лук и на този от внос (54%:46%).

Наблюденията на пазара на плодове през август показват, че в месеца на активно производство и предлагане на всички сезонни плодове, относителният дял на българската продукция е по-голям. През месеца преобладават продажбите на български дини и пъпеши, които съставляват 65% от общите продажби. Българското производство и предлагане на грозде, круши и праскови заема около 70-80% от общо предлаганите на пазара количества. Търгуваните български ябълки през август са 67%.

Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)

Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ КЪМ 04.10.2021 г.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ

Фенофаза:

Праскови: „консумативна зрялост“ - „растежът на леторастите е завършил“

Кайсии: „растежът на леторастите е завършил“

Контрол на вредителите:

През първата десетдневка на месец септември в област Благоевград се наблюдава късна вредна дейност на гсениците от трето поколение на **Източен плодов червей /Grapholita(Aspila) molesta/** и **Прасковен клонков молец /Anarsia lineatella/**.

По плодовете на късните сортове праскови е отчетена червивост от 6-8 % от Източен плодов червей и 10 % от Прасковен клонков молец.

Черничевата щитоносна въшка /Pseudaulacspis pentagona/

При направените обследвания на градини нападнати от неприятеля е регистрирана висока плътност на ларви от трето поколение (85-112 бр./100 см клонка). В края на месец септември женските от това поколение са под щитчета.

В прасковени насаждения в област Сливен е отчетена слаба степен на нападение от късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/ и брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/.

ЛОЗЯ

Фенофаза: „узряване“ - „беритба“

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

През месец септември е констатирана вредна дейност на гъсениците от трето поколение. В областите: Благоевград, Сливен и Търговище е установено нападение с плътност между 1-10 %. В област Благоевград е установено нападение на площ от 1 850 ха, където вредната дейност е под ПИВ и не е извършено третиране.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

На места в страната се наблюдава слабо нападение по зърната с плътност от 5-6 %. В района на Ловеч е извършено второ, трето и четвърто третиране.

Мана по лозата /*Plasmopara viticola*/

През месец септември разпространението на патогена е слабо. Регистрираните нападения са до 6 % по листата.

Сиво гниене /*Botrytis cinerea*/

Средният процент на нападение в цялата страна е ограничен, в резултат на предходни третираня през месец август. Отчетено е нападение от 1-10 % в областите: Благоевград и Ловеч.

КАРТОФИ

Фенофаза: „*листата и стъблата загиват, стъблата покафеняват и изсъхват*“ - „*готов продукт за прибиране*“

Контрол на вредителите:

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

В област Пазарджик се наблюдава намаляване на летежа по феромонови уловки (15-20 бр. пеперуди на уловка за седмица). В АЕР Разлог (област Благоевград) по заложените феромонови уловки е отчетен слаб летеж на четвърто поколение на картофен молец (5 бр. пеперуди на уловка за седмица). През втората половина на месец септември е констатирано излюпване на снесените яйца от това поколение в района на Разлог. В АЕР Радомир (област Перник) се наблюдават 6-8 бр. на уловка за вечер през последната седмица. Нападение от 0-4 % повредени клубени са отчетени в област Кюстендил.

Зимен сив червей /*Agrotis segetum*/

През месец септември, в АЕР Разлог (област Благоевград) при изваждане на картофите са констатирани единични повреди по клубените. В област Кюстендил нагризаните клубени от нощенки са 0-2 %. В София област са отчетени 11 бр. пеперуди на уловка за седмица.

Памукова нощенка /*Helicoverpa armigera*/

През месец септември в София област са наблюдавани 24 бр. пеперуди на уловка за седмица от памукова нощенка, където е извършено химично третиране. През месец септември няма отчетен летеж и третиране срещу неприятеля.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

При изваждане на картофите, в АЕР Благоевград и Разлог са установени 1-3 % петна на единични клубени. Средно 5 % повредени клубени отчитат в София област.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

В София област нападнатата листна маса е 5 %. Третираны площи срещу кафяви листни петна са 6 436 ха от един до три пъти.